

Sygn. akt I PK 107/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 24 stycznia 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Bohdan Bieniek (przewodniczący)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Romualda Spyt (sprawozdawca)

Protokolant Edyta Jastrzębska

w sprawie z powództwa W.P.

przeciwko T. POLSKA Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w [...]

o zapłatę wynagrodzenia za projekt wynalazczy,

po rozpoznaniu na rozprawie w Izbie Pracy, Ubezpieczeń Społecznych i Spraw

Publicznych w dniu 24 stycznia 2018 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Apelacyjnego w [...] I Wydział

Cywilny

z dnia 5 lipca 2016 r.,

- 1. oddala skargę kasacyjną,**
- 2. zasądza od T. POLSKA Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w [...] na rzecz powoda W. P. kwotę 8.100 zł (osiem tysięcy sto złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 9 grudnia 2015 r. Sąd Okręgowy w [...] zasądził od T. Polska Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w [...] na rzecz powoda W. P. kwotę 367.443,16 zł z ustawowymi odsetkami od 31 maja 2015 r., w pozostałym zakresie żądanie zapłaty odsetek oddalił oraz zasądził na rzecz powoda kwotę 25.590 zł z tytułu zwrotu kosztów procesu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 26 września 2005 r. pomiędzy Innowacyjnym Przedsiębiorstwem Wielobranżowym P. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością jako zamawiającym i twórcami wynalazku, tj. M. P., W. P. i D. S. zostały zawarte dwie umowy o dokonanie projektu wynalazczego.

Umowa nr 4/2/2006/2005 odnosiła się do projektu dotyczącego sposobu podgrzewania wody zasilającej kocioł parowy oraz dwustopniowego podgrzewacza wody zasilającej kocioł parowy, a umowa nr 4/3/2006/2005 do projektu dotyczącego układu pęczka żebrowego wymiennika ciepła. W paragrafie 5 każdej z umów strony postanowiły, że po wdrożeniu projektu wykonawcy przysługuje wynagrodzenie płatne w wysokości i terminach ustalonych w odrębnej umowie, zgodnie z regulaminem obowiązującym u zamawiającego.

W dniu 29 września 2007 r. pomiędzy Elektrociepłownią E..A Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością w [...] jako zamawiającym i Przedsiębiorstwem Wielobranżowym P. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością jako wykonawcą, została zawarta umowa o dokonanie i wdrożenie innowacji nr ECN /588/DT/2007. Wynikało z niej, że została zawarta dla uregulowania współpracy stron w okresie od 1 sierpnia 2007 r. do 31 grudnia 2011 r. w zakresie dokonywania i wdrażania innowacji dla podwyższenia sprawności kotłów energetycznych zainstalowanych u zamawiającego. W paragrafie 6 umowy strony postanowiły, że dotychczas dokonane i zgłoszone u wykonawcy innowacje obejmujące przedmiot umowy stają się współwłasnością stron umowy w równych częściach, po 50%, a z tytułu zastosowania technologii u zamawiającego wykonawca będzie otrzymywał 1/3 korzyści ustalonych na podstawie wyliczonych i zweryfikowanych efektów ekonomicznych.

Pomiędzy tymi samymi stronami 31 grudnia 2007 r. została zawarta umowa

o przeniesienie udziału w prawach do uzyskania patentu na wynalazek. Na jej postawie spółka P. przeniosła na Elektrociepłownię E. udział w wysokości 50% w prawach do uzyskania patentów na wynalazki, których dotyczyły umowy o numerach 4/2/2006/2005 i 4/3/2006/2005 i które - jak strony oświadczyły - są częścią nowej technologii systematycznie wdrażanej w E. Zbywca i nabywca zobowiązali się do przekazania twórcom wynalazku objętego umową wynagrodzenia zgodnie z regulaminami dotyczącymi zasad ustalania i wypłaty wynagrodzeń dla twórców na podstawie zasad przyjętych w swoich przedsiębiorstwach (§ 7).

Pomiędzy twórcami wynalazków z jednej strony, a Przedsiębiorstwem Wielobranżowym P. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i Elektrociepłownią E. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z drugiej strony jako zamawiającym zostały zawarte cztery umowy o dokonanie projektu wynalazczego: nr U /8/2006/2006 z 5 października 2006 r., nr U 5/2006/2006 z 22 maja 2006 r., nr U 6/2006/2006 z 24 maja 2006 r. i nr U 1/2008/2007 z 23 lipca 2007 r. Wszystkie te projekty wynalazcze zostały zrealizowane i zgłoszone zamawiającym przez twórców. Zapadły też decyzje w sprawie ich wykorzystania. Twórcy jako zgłaszających wskazywali M. P., któremu zgodnie z umową między twórcami przypadało 34% wynagrodzenia, oraz W. P. i D. S., którym przypadało po 33% wynagrodzenia.

Urząd Patentowy w stosunku do wynalazków objętych umowami nr U/2/2006/2005, U /3/2006/2005, U 8/2006/2006, UI/2008/2009 wydał decyzje o udzieleniu patentów, a odnośnie pozostałych dwóch projektów wynalazczych potwierdził przyjęcie zgłoszeń tych wynalazków.

W dniu 31 grudnia 2007 r. pomiędzy Przedsiębiorstwem Wielobranżowym P. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością i Elektrociepłownią E. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością została zawarta umowa o wspólności prawa do patentu, która potwierdzała zgłoszenie do Urzędu Patentowego opracowanych do tej daty projektów wynalazczych - stanowiących elementy nowej technologii wdrażanej w Elektrociepłowni. Ustalano również, że jej elementami będą kolejne wynalazki dokonane w wyniku umów zawieranych z twórcami. W § 4 umowy postanowiono, że E. jest zobowiązana w terminie 30 dni po zakończeniu danego

roku stosowania wynalazku do wyliczenia uzyskanych efektów ekonomicznych netto i do przekazania na rzecz drugiego współuprawnionego 33,5% uzyskanych korzyści. Strony zobowiązały się też do wykonywania procedury rozliczeń finansowych wynikających z wypłaty wynagrodzeń dla twórców.

Zastosowanie technologii, na którą składało się 6 wynalazków objętych umowami od sezonu 2007/2008 przynosiło Elektrociepłowni wymierne efekty ekonomiczne, w pierwszym sezonie w kwocie 3.952.323 zł, a w następnym (2008/2009) 3.470.771 zł. Po ich obliczeniu E. przekazała odpowiednią część z tej kwoty na rzecz spółki P.

Następcą prawnym Elektrociepłowni E. w [...] była T. Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w [...]. Z dniem 10 grudnia 2014 r. nastąpiło wydzielenie części majątku tej Spółki w postaci zorganizowanej części przedsiębiorstwa, związanej z prowadzeniem działalności w ramach Zakładu E., przez jego przeniesienie na spółkę przejmującą, tj. T. POLSKA Spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością w [...]. Zakres aktywów i pasywów przejętych przez pozwaną Spółkę określał plan podziału spółek uzgodniony pomiędzy A. Poland S.A., T. Spółkę z o.o. oraz T. W. S.A. i stanowił podstawę do uznania, że pozwana jest następcą prawnym T.

Powołując się na treść art. 22 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2000 r. Prawo własności przemysłowej (jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 776; dalej prawo własności przemysłowej), Sąd Okręgowy wskazał, że na Elektrociepłownię E. oraz na spółkę P. przeniesione zostały prawa twórców do uzyskania patentu na wynalazki. Te wynalazki, których dotyczyły umowy o numerach U/8/2006/2006, U/5/2006/2006, U/6/2006/2007, U/1/2008/2007 zostały bowiem zgłoszone zamawiającym przedsiębiorstwom, a zgłoszenia przyjęto. Wysokość wynagrodzenia, zgodnie z art. 22 ust. 2 prawa własności przemysłowej twórca i przedsiębiorca mogą ustalić w drodze umowy, a gdy tego nie uczynią, zastosowanie znajduje regulacja ustawowa, która nakazuje ustalenie jego wysokości w słusznej proporcji do korzyści, jakie przedsiębiorca czerpie z wykorzystywania wynalazku. W powołanych umowach wskazywano, że twórcom należne będzie wynagrodzenie, przy czym zawierały one w tym zakresie odesłanie do zasad określonych w regulaminie wynagradzania obowiązującym u zamawiającego. Jednakże w Elektrociepłowni E. taki regulamin nie istniał i nie

został opracowany, a wynagrodzenia nie były wypłacane, w związku z czym zastosowane musiały znaleźć reguły ustawowe.

Zdaniem Sądu Okręgowego, powodowi należy się wynagrodzenie, którego bazę stanowi 15% wartości korzyści ekonomicznych uzyskanych przez poprzednika prawnego pozwanej.

W ocenie Sądu pierwszej instancji, nie doszło także do przedawnienia roszczenia powoda. Prawo własności przemysłowej nie zawiera szczególnych uregulowań dotyczących przedawnienia roszczeń o zapłatę wynagrodzenia, a więc zastosowanie znajdują ogólne reguły określone w Kodeksie cywilnym - tj. art. 118. Sąd Okręgowy podkreślił, że mimo przewidzianej w art. 22 ust. 2 prawa własności przemysłowej możliwości wypłaty wynagrodzenia dla twórcy wynalazku w częściach (po okresach korzystania z wynalazku), brak jest podstaw do przyjęcia, że świadczenie to ma charakter okresowy. Argumentację tę poparł stanowiskiem Sądu Najwyższego, wskazując że zachowało ono aktualność także na gruncie obecnie obowiązujących przepisów. Nie zgodził się także z twierdzeniem, że projektem o nazwie - „sposób i urządzenie do ochrony przed korozją ekranów bocznych kotłów energetycznych z palnikami frontowymi opalanymi węglem i/lub gazem”, oraz „sposób i urządzenie do formowania strug mieszanki pyłowo-powietrznej oraz powietrza i/lub gazu w wirowym palniku pyłowo-gazowym”, których dotyczą umowy o numerach 4/5/2006/2006 i 4/6/2006/2006, nie przyznano ochrony patentowej, ponieważ strona pozwana nie przytoczyła żadnych dowodów na poparcie tego zarzutu, a z dokumentów wynika, że dokonano prawidłowego zgłoszenia tych wynalazków w Urzędzie Patentowym.

Sąd Apelacyjny w [...], wyrokiem z dnia 5 lipca 2015 r. oddalił apelację pozwanej od powyższego wyroku, podzielając ustalenia faktyczne Sądu pierwszej instancji i jego ocenę prawną.

Dodatkowo jedynie podkreślił, że gdyby nawet przyjąć, że było to świadczenie okresowe, to podniesienie przez pozwaną zarzutu przedawnienia w okolicznościach niniejszej sprawy jest nadużyciem prawa. Z zeznań ówczesnego prezesa spółki Elektrociepłownia E. wynikało bowiem, że twórcy na jego wniosek zgodzili się nie żądać wynagrodzenia do czasu poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa, czyli co najmniej do 2010 r., następnie zaś na skutek działań

organów poprzedników prawnych pozwanej nie doszło nie tylko do uregulowania wynagrodzenia, ale nawet zawarcia stosownej umowy, a po wydzieleniu części majątku i przejęciu go przez pozwaną, podmioty uczestniczące w tym wydzieleniu „przerzuciły” się odpowiedzialnością.

Sąd drugiej instancji wskazał także, że ze względu na fakt, że twórcy z zawartych umów mogli wyciągnąć wniosek, że przysługuje im tylko prawo do wynagrodzenia bez bliższego określenia jego zasad, mogli oni skonkretyzować swoje żądania w wezwaniu do zapłaty, traktując swoje roszczenie jako bezterminowe (art. 455 k.c.), co powód uczynił, zakreślając termin do spełnienia świadczenia na 30 maja 2015 r. Zasądzenie odsetek co najmniej od tej daty było więc prawidłowe. Nie można bowiem uznać za zasadne stanowiska pozwanej, że skoro wynagrodzenie zostało ustalone przez sąd zgodnie z art. 22 ust. 2 prawa własności przemysłowej w odniesieniu do słusznej proporcji, to dopiero z tą chwilą należne były ewentualne odsetki. Ustalenie sądu w tym względzie miało bowiem jedynie charakter deklaracyjny, a nie konstytutywny, zwłaszcza wobec określenia przez ustawodawcę w sposób wyraźny terminu płatności wynagrodzenia w art. 22 ust. 4 prawa własności przemysłowej, co oznacza, że zarzut związany z naruszeniem przez Sąd pierwszej instancji art. 481 § 1 k.c. nie mógł odnieść oczekiwanego skutku.

Strona pozwana zaskarżyła ten wyrok skargą kasacyjną, zarzucając mu naruszenie prawa materialnego: art. 118 k.c. w związku z art. 22 ustawy Prawo własności przemysłowej, polegające na ich błędnej wykładni, a w konsekwencji niewłaściwym zastosowaniu przez przyjęcie, że roszczenie powoda nie ma charakteru okresowego i powinno podlegać dziesięcioletniemu terminowi przedawnienia, o którym mowa w art. 118 k.c., gdy tymczasem umowny sposób ukształtowania wypłaty wynagrodzenia przez strony, a także samo posłużenie się nazwą „okres rozliczeniowy”, świadczy o tym, że strony nadały temu świadczeniu charakter okresowy, co jest w pełni dopuszczalne na gruncie art. 22 prawa własności przemysłowej, odróżnić bowiem należy wypłatę określonego wynagrodzenia w częściach od braku określenia ostatecznej wysokości wynagrodzenia i umownego uzgodnienia powtarzalnych wypłat w regularnych odstępach czasu, których wysokość winna być ustalana corocznie, na podstawie

zmiennych czynników; art. 118 k.c. w związku z art. 5 k.c., polegające na ich niewłaściwym zastosowaniu przez przyjęcie, że podniesiony przez pozwaną zarzut przedawnienia nie zasługuje na uwzględnienie, albowiem sprzeciwiają się temu bliżej nieokreślone zasady współżycia społecznego, a okoliczność, że okres opóźnienia w dochodzeniu roszczenia jest znaczny, nie ma w tym zakresie znaczenia, gdyż powołanie się na art. 5 k.c. jest dopuszczalne w każdym przypadku, w którym istnieją uzasadnione i usprawiedliwione podstawy dla uznania sprzeczności podniesionego zarzutu przedawnienia z zasadami współżycia społecznego, gdy tymczasem możliwość powołania się na art. 5 k.c. wymaga każdorazowo wykazania, jaka zasada współżycia społecznego została naruszona; powoływanie się na zarzut przedawnienia może być uznane za nadużycie prawa jedynie zupełnie wyjątkowo, gdy indywidualna ocena okoliczności w rozstrzyganej sprawie wskazuje, iż opóźnienie w dochodzeniu przedawnionego roszczenia jest nie tylko spowodowane szczególnymi przesłankami uzasadniającymi to opóźnienie, lecz również że opóźnienie to nie jest nadmierne; art. 22 ust. 1 prawa własności przemysłowej w związku z art. 11 ust. 3 tej ustawy, polegające na ich błędnej wykładni a w konsekwencji niewłaściwym zastosowaniu przez przyjęcie, że powodowi przysługuje wynagrodzenie za korzystanie z wynalazku, pomimo że wynalazek ten nie został objęty ochroną patentową; gdy tymczasem prawo do wynagrodzenia przysługuje twórcy wynalazku, który nadaje się do opatentowania w momencie przekazania danego rozwiązania przedsiębiorcy, tymczasem rozwiązanie o numerze zgłoszenia do Urzędu Patentowego RP - P-384187 „Sposób i urządzenie do formowania strug mieszkanki pyłowo-powietrznej, powietrza oraz gazu w wirowym palniku pyłowo-gazowym” do dzisiejszego dnia nie zostało objęte ochroną patentową; art. 455 k.c., polegające na jego zastosowaniu skutkującym przyjęciem, że roszczenie powoda ma charakter roszczenia bezterminowego, gdy tymczasem, nie może zostać uznane za roszczenie bezterminowe, albowiem moment płatności wynagrodzenia powoda, a tym samym wymagalności roszczenia o to wynagrodzenie, został określony umownie w § 4 umowy z dnia 31 grudnia 2007 r. o wspólności prawa do patentu, a w przypadku braku umownego uregulowania płatności wynagrodzenia za korzystanie z wynalazku, zastosowanie znalazłaby regulacja art. 22 ust. 3 prawa własności

przemysłowej (w brzmieniu do dnia 1 grudnia 2015 r., obecnie art. 22 ust. 4 prawa własności przemysłowej), który wskazuje, jako dzień wymagalności, 14. dzień miesiąca od dnia uzyskania pierwszych korzyści; art. 22 ust. 3 prawa własności przemysłowej w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 grudnia 2015 r. (oraz art. 22 ust. 4 prawa własności przemysłowej w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 grudnia 2015 r.) polegające na jego błędnej wykładni, przez przyjęcie, że na gruncie tego przepisu należy odróżnić termin wymagalności od terminu zapłaty, podczas gdy w przypadku zobowiązań terminowych regułą jest zbieżność terminu wymagalności i terminu płatności.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powód wniósł o jej oddalenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie ma usprawiedliwionych podstaw. Przede wszystkim nie jest uzasadniony najdalej idący zarzut przedawnienia roszczenia w oparciu o art. 118 k.c. Świadczenie jest jednorazowe, jeżeli jego spełnienie następuje przez wykonanie: jednorazowe, jeżeli świadczenie jest niepodzielne, a jeżeli jest podzielne - przez wykonanie w całości lub sukcesywnie w częściach (ratach), jeżeli taki sposób spełnienia świadczenia wynika z umowy, orzeczenia sądu lub z przepisu ustawy. Świadczenie jest okresowe, jeżeli polega na periodycznym dawaniu uprawnionemu w czasie trwania określonego stosunku prawnego pieniędzy lub rzeczy oznaczonych co do gatunku, których ogólna ilość (całość) nie jest z góry określona.

W wyroku Sądu Najwyższego z dnia 16 stycznia 1974 r., PR 362/73 (OSNCP 1974 z. 9, poz. 160) podkreśla się, że świadczenie jednorazowe różni się od roszczenia okresowego (renty, odsetek, czynszu itp.) tym, że poszczególne składniki tego wynagrodzenia zalicza się na poczet jednego świadczenia. Do określenia świadczenia jako okresowego nie wystarcza kryterium czasu, w ciągu którego świadczenie ma być spełnione. Konieczne jest stwierdzenie, że w ramach tego samego stosunku zobowiązaniowego dłużnik ma spełnić szereg świadczeń jednorazowych, które mogą nie składać się na całość z góry określoną.

W wyroku z dnia 7 stycznia 2009 r., II CSK 409/2008 (LexisNexis nr

2136348), Sąd Najwyższy identycznie określił różnice między świadczeniem jednorazowym i okresowym: „Świadczenie najemcy z tytułu czynszu stanowi świadczenie okresowe, polegające na przekazywaniu określonej kwoty pieniężnej w oznaczonych odstępach czasu. Tym różni się świadczenie okresowe od jednorazowego, spełnianego sukcesywnie lub ratalnie, że wpłacane okresowo kwoty nie są zaliczane na poczet jednego świadczenia. Mamy więc do czynienia z wieloma świadczeniami okresowymi, z których każde wymagalne jest w innym terminie, w innym też terminie ulega przedawnieniu. W rezultacie, każde z tych świadczeń stanowi odrębny dług, chociaż jest to dług tego samego rodzaju”. To z kolei implikuje sposób zaliczania wpłat dokonywanych na poczet długu w myśl art. 451 k.c.

W podsumowaniu, roszczenie o świadczenie okresowe musi charakteryzować się następującymi cechami: przedmiotem świadczenia muszą być pieniądze lub rzeczy oznaczone rodzajowo, w ramach jednego i tego samego stosunku prawnego dłużnik ma spełnić wiele świadczeń jednorazowych, spełnienie tych świadczeń następuje w określonych regularnych odstępach czasu, świadczenia te nie składają się na pewną z góry określoną całość, każde ze świadczeń okresowych jest samoistnym świadczeniem, a nie częścią jednego, większego świadczenia, świadczenie jest okresowe wtedy, gdy nie ma możliwości jego spełnienia jednym działaniem.

Takim warunkom nie odpowiada wynagrodzenie twórcy wynalazku określone w art. 22 ust. 2 i 3 prawa własności przemysłowej, który ma zastosowanie w sytuacji, gdy strony nie uzgodniły wysokości wynagrodzenia. Potwierdza to językowe brzmienie tego przepisu w wersji obowiązującej do 1 grudnia 2015 r., jak i art. 22 ust. 3 i 4 tej ustawy o treści obowiązującej po tej dacie. Mowa w nich bowiem wyraźnie o wynagrodzeniu wypłacanym w całości lub w częściach i terminach ich zapłaty. Spełnienie świadczenia (wynagrodzenia dla twórcy wynalazku) jest możliwe na podstawie jednorazowej wypłaty wynagrodzenia w całości, a w przypadku podzielenia go na części wpłacane okresowo kwoty są zaliczane na poczet jednego świadczenia, które stanowi z góry określoną całość. W tym przypadku rozłożenie świadczenia na raty nie pozostaje w ścisłym związku z czasem trwania stosunku prawnego, ale z wysokością wynagrodzenia, które musi

pozostawać w słusznej proporcji do korzyści przedsiębiorcy z wynalazku.

Z treści wywodów zawartych w uzasadnieniu zarzutów kasacyjnych wynika, że skarżąca nie neguje jednorazowego charakteru świadczenia w przypadku sądowego ustalenia wysokości wynagrodzenia przysługującemu twórcy wynalazku, natomiast wywodzi, że strony w umowie w sposób odmienny ustaliły zasady wypłaty wynagrodzenia, które nadały mu charakter świadczenia okresowego. Zgodzić się należy, że art. 22 prawa własności przemysłowej ma charakter dyspozytywny, co oznacza, że ustalone w nim zasady mają zastosowanie, po pierwsze, wtedy, gdy strony ustaliły umownie prawo twórcy do wynagrodzenia, po drugie, gdy z postanowień umownych nie wynika jego wysokość. Pierwszeństwo ustaleń umownych wynika wprost z treści przepisów, w których ustawodawca zawarł zastrzeżenie: że wynagrodzenie należy się twórcy, „jeżeli strony nie umówiły się inaczej”, jego wysokość ustala sąd, „jeżeli strony nie uzgodniły wysokości wynagrodzenia”, oraz że „jeżeli umowa nie stanowi inaczej”, wynagrodzenie wypłaca się w całości lub w częściach w terminach wskazanych przez ustawodawcę.

Rozważanie w niniejszej sprawie, jak daleko sięga swoboda stron przy kształtowaniu prawa twórcy w zakresie wynagrodzenia, jest bezprzedmiotowe dlatego, że z miarodajnych ustaleń Sądu, którymi Sąd Najwyższy jest związany (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) wynika, że strony w drodze postanowień ustaliły jedynie prawo twórców (w tym powoda) do wynagrodzenia, nie określając jego wysokości. Nie istnieją zatem postanowienia umowne, przez pryzmat których skarżąca chciałaby kwalifikować sporny stosunek jako świadczenie okresowe.

Ustawodawca, odwołując się do woli stron, w sposób oczywisty odnosi to do twórcy i przedsiębiorcy (zamawiającego). To te podmioty są uprawnione kształtować wedle własnej woli treść zobowiązania. Tymczasem skarżący odwołuje się do umowy zawartej w dniu 31 grudnia 2007 r. pomiędzy Elektrociepłownią E. (poprzednikiem strony pozwanej) a P. Spółką z ograniczoną odpowiedzialnością o wspólności prawa do patentu, wskazując, że ustalona w niej procedura rozliczeń z twórcami wskazuje na to, że „strony - w sposób odmienny od przewidzianej przez ustawodawcę wypłaty wynagrodzenia w całości lub w części - uzgodniły okresową wypłatę wynagrodzenia”. Jeśli nawet wskazane strony dokonały ustaleń odnośnie

do rozliczenia strony pozwanej z twórcami, to nie mają one mocy wiążącej w stosunku do twórców, którzy nie byli stroną tej umowy.

Z przedstawionych względów Sąd Najwyższy podziela pogląd Sądu drugiej instancji, że świadczenie strony pozwanej ma charakter świadczenia jednorazowego, które przedawnia się z upływem 10 lat.

Uznanie, że roszczenia powoda nie uległy przedawnieniu czyni bezprzedmiotowym zarzut naruszenia art. 118 k.c. w związku z art. 5 k.c.

W zarzucie naruszenia art. 22 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 3 prawa własności przemysłowej skarżąca wywodzi, że prawo do wynagrodzenia przysługuje twórcy wynalazku, który nadaje się do opatentowania w momencie przekazania danego rozwiązania przedsiębiorcy, a tymczasem rozwiązanie o numerze zgłoszenia do Urzędu Patentowego RP - P-384187 pn. Sposób i urządzenie do formowania strug mieszkanek pyłowo-powietrznej, powietrza oraz gazu w wirowym palniku pyłowo-gazowym” do dzisiejszego dnia nie zostało objęte ochroną patentową, a Urząd Patentowy wyraził uzasadnione wątpliwości co do poziomu wynalazczego wskazanego rozwiązania. Zarzut nie ma oparcia w podstawie faktycznej zaskarżonego wyroku, w którym jedynie ustalono, że trwa rozpatrywanie wniosku przez Urząd Patentowy (dotyczące tego wynalazku), co jest równoznaczne z tym, że nie wydano prawomocnej decyzji o odmowie udzielenia patentu (art. 49 prawa własności przemysłowej). W tym miejscu ponownie trzeba zwrócić uwagę, że zgodnie z art. 398¹³ § 2 k.p.c. w postępowaniu kasacyjnym nie jest dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia.

Kolejny zarzut naruszenia art. 455 k.c., kontestujący przyjęcie przez Sąd drugiej instancji, że roszczenie powoda miało charakter bezterminowy, mogłoby mieć znaczenie jedynie odniesieniu do daty początkowej popadnięcia dłużnika w zwłokę i w konsekwencji wadliwe określenie odsetek ustawowych. Jednakże, po pierwsze, dla kontroli rozstrzygnięcia w tym zakresie konieczne byłoby powołanie w podstawie kasacyjnej art. 481 § 1 k.c., po drugie, przyznanie racji skarżącej oznaczałoby, że powodowi zasądzono mniej, niż mu się należało, a pomijając już zakaz *reformationis in peius* (art. 384 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.), chyba nie

taka była intencja skarżącej.

Jeśli zaś chodzi o zarzut naruszenia art. 22 ust. 3 prawa własności przemysłowej, w brzmieniu obowiązującym do dnia 1 grudnia 2015 r. (oraz art. 22 ust. 4 tej ustawy w brzmieniu obowiązującym od dnia 1 grudnia 2015 r.), to również nie ma on znaczenia w sprawie, gdyż relacja terminu wymagalności do terminu płatności wynagrodzenia powoda w żaden sposób nie wpływa ani na zasadność powództwa, ani na wysokość zasądzonej kwoty.

Mając na uwadze powyższe Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ k.p.c. orzekł jak w sentencji. O kosztach postępowania kasacyjnego rozstrzygnięto na mocy art. 98 k.p.c. w związku z § 2 pkt 7 w związku z § 10 ust. 4 pkt 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2016 r., poz. 1800 ze zm.).

kc